

næringsforbud (betænkningen, side 225) har udvalget drøftet, om en sådan adgang til rettighedsfrakendelse bør være betinget af, at der foreligger et strafbart forhold. Udvalget udtaler (s. 246), at det ud fra retssikkerhedssynspunkter er uacceptabelt at foretage en så indgribende og generelt betænkelig foranstaltning, som det ville være at foretage en rettighedsfrakendelse uden grundlag i en dom for strafbart forhold. Ved at betinge adgangen til rettighedsfrakendelse heraf opnås tillige, at den sagsbehandling og de myndigheder, der skal tage stilling til spørgsmålet, frembyder de bedst mulige retssikkerhedsmæssige garantier.

Udvalget om økonomisk kriminalitet har på den baggrund udformet sit forslag til udvidet adgang til rettighedsfrakendelse i tilknytning til de gældende regler om rettighedsfrakendelse i straffelovens §§ 78-79. Efter udvalgets forslag skal der som en ny § 79 a indsættes følgende bestemmelse i straffeloven:

»§ 79 a. Den, som dømmes for strafbart forhold, kan ved dom frakendes retten til at være stifter, direktør, medlem af bestyrelsen eller til i øvrigt at udøve en bestemmende indflydelse i et selskab med begrænset ansvar, et selskab eller en forening, som kræver særlig offentlig godkendelse, eller en fond, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af sådan virksomhed.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 79 finder tilsvarende anvendelse.«

Samtidig stiller udvalget forslag om, at der gennem en ændring i § 79, stk. 2, skal være mulighed for midlertidig rettighedsfrakendelse under en sags behandling, ligesom det i dag er tilfældet med hensyn til frankendelse af de rettigheder, som omtales i straffelovens § 79, stk. 1, 1. pkt., d.v.s. retten til virksomhed, der beror på offentlig autorisation eller godkendelse.

Overtrædelser af rettighedsfrakendelser straffes efter straffelovens § 131, og udvalget foreslår i den forbindelse en ændring af strafferammen heri, således at fængselsstraf ikke betinges af skærpente omstændigheder, samtidig med at strafmaksimum forhøjes fra i dag 3 måneders fængsel til 6 måneders fængsel.

For at modvirke stråmandsvirksomhed foreslår udvalget om bekæmpelse af økono-

misk kriminalitet samtidig, at det i et nyt § 131, stk. 2, præciseres, at medvirken til overtrædelse af en rettighedsfrakendelse er strafbar, og udvalget foreslår i den forbindelse en strafferamme for den medvirkende på bøde eller under skærpente omstændigheder hæfte.

3.2. Straffelovrådet kan på baggrund af oplysningerne i betænkningen om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet tiltræde, at der er behov for at ændre de gældende regler om rettighedsfrakendelse, således at det i videre omfang bliver muligt at frakende retten til visse former for erhvervsudøvelse.

Straffelovrådet skal i den forbindelse først fremhæve, at man er enig med udvalget i, at adgangen til erhvervs-mæssig diskvalifikation ligesom i dag bør betinges af, at der foreligger en dom for et strafbart forhold. En adgang til rettighedsfrakendelse, som ikke var knyttet hertil, men f.eks. alene til, at den pågældende var gået konkurs, ville efter rådets opfattelse være overordentlig betænkelig.

Den gældende regel i § 79, vedrører i stk. 1, 1. pkt., frakendelse af retten til virksomhed, der beror på offentlig autorisation eller godkendelse. Der er imidlertid efter stk. 1, 2. pkt., adgang til at frakende retten til udøvelse af »anden virksomhed«, såfremt særlige omstændigheder taler derfor. Det må anses som uafklaret, i hvilket omfang der efter denne bestemmelse allerede i dag er mulighed for frakendelse af de af udvalget nævnte rettigheder til visse former for erhvervsudøvelse. Bestemmelsen har ikke i retspraksis været anvendt til sådanne frakendelser, og der kan derfor også efter straffelovrådets opfattelse være grund til at præcisere bestemmelsens anvendelsesområde med henblik på sådanne tilfælde.

Frakendelse af retten til de af udvalget omtalte former for erhvervsudøvelse bør efter straffelovrådets opfattelse være begrænset af betingelsen om, at særlige omstændigheder taler derfor, jfr. § 79, stk. 1, 2. pkt., om »anden virksomhed«. Dette kan lovteknisk lettest ske, såfremt man indsætter de nye regler om »erhvervsfrakendelse« i straffelovens § 79, i hvilken bestemmelse der i forvejen kan være anledning til mindre redaktionelle ændringer.

3.3. Straffelovrådet kan tiltræde, at der som foreslået af udvalget åbnes adgang til at